

Oplæg fra Politikolen

Politikommisær Peter Blichfeldt

Hvordan undervises kommende efterforskere og efteruddannede erfarne efterforskere i forberedelse af og afhøring af et voldtægtsoffer og sikrer, at ofret får den bedst muligt oplevelse af sagens behandling, samtidig med at sagen oplyses på objektivet grundlag?

Oplægget kommer ind på følgende hovedpunkter

Kort introduktion til Politiets afhøringsmodel

Gennemgang af relevante uddannelseselementer fra Politiskolens uddannelser:

- Politiets Basis Uddannelse – Semester 3
- Politiets Karrierevejsuddannelse i Efterforskning
- Politiets efter – og videreuddannelse Afhøring II

Politiets afhøringsmodel - SAKA

Politiet benytter sig af et afhøringskoncept i kognitiv afhøring i form af en afhøringsmodel, SAKA.

Ved korrekt brug af SAKA modellen, kan man sikre, at man giver den bedst tænkelige behandling af et voldtægtsoffer uden at det går på kompromis med kvaliteten af efterforskningen.

Særligt SAKA modellens introduktions-fase er her væsentlig.

Ved tilstrækkelig undervisning i SAKA modellens introduktionsfase, opnår afhøreren en kompetence ud i at sikre både afhøringens resultat og offerets positive oplevelse af politiets sagsbehandling.

Politiets Basisuddannelse – Semester 3

Under det 3. semester på Politiets Basis Uddannelse gennemgår de studerende et sammenhængende temaforløb om seksualforbrydelser, herunder voldtægt.

Undervisningen foregår via teoretiske oplæg, praksisnære cases og øvelser, ligesom der løbende er case supervisioner.

Politiets Basisuddannelse – Semester 3

Her undervises de studerende på basisniveau i:

- Psykologisk besigtigelse af forurettede.
- Håndtering af anmeldelse fra et offer for en seksualforbrydelse.
- Vejledning og håndtering af forurettede til en seksualforbrydelse.
- Viden om seksualofres reaktioner, til brug i mødet og afhøringen af offeret.
- Reviktimisering og sekundær viktimitisering samt sårbarheds- og risikofaktorer blandt ofre for seksualforbrydelser.
- Forurettedes juridiske retsstilling i seksualforbrydelser.
- Afhøring af forurettede i seksualforbrydelser ud fra SAKA-metoden
- Bias og dets mulige indvirkning for afhøringen.
- Konfliktråd i forbindelse med afslutningen sager omhandlende seksualforbrydelser.
- Voldtægt som fænomen

Karrierevejsuddannelsen i efterforskning

Karrierevejsuddannelsen i efterforskning er en efter- og videreuddannelse, der fungerer som overbygning på basisuddannelsen, målrettet nye efterforskere, der har gennemført politiets basisuddannelse.

Uddannelsen har en varighed på i alt 25 dage (skoledage), der forløber over 18 måneder. Herved opnås der løbende læring med transfer mellem teori og praksis.

Under uddannelsen er der afsat 6 dages undervisning til afhøring som det sidste hovedemne i uddannelsesforløbet.

Karrierevejsuddannelsen i efterforskning

I relation til afhøring i voldtægtssager undervises der i:

- Indgående i SAKA modellen og i modellens introduktionsfase
- Konkret i forberedelse og afhøring en forurettet i en seksualforbrydelse ved en case øvelse. Her undervises de studerende at tage højde for at introducere til mere intime spørgsmål, og spørgsmål der knytter sig til troværdighed.
- Efterforskningens metodiske faldgruber, herunder bekræftelses-, følelses- og bagklogskabsbias, der alle er meget relevante udi afhøring i voldtægtssager.
- Ud over case øvelsen, arbejdes der ikke specifikt med voldtægtssager på afhøringsdelen, men det afhøringsmæssige metodiske afsæt, der undervises i, er helt i overensstemmelse med forskningen på området.

Afhøring II

Uddannelsen er en efter- og videreuddannelse på i alt 5-dage som internatuddannelse.

Den er målrettet polititjenestemænd, der konkret er beskæftiget med efterforskning, herunder voldtægtssager.

Uddannelsens overordnede indhold er en grundig gennemgang af de bagvedliggende principper for kognitiv afhøring samt en grundig gennemgang af SAKA modellens faser samt indbyggede teknikker.

De studerende gennemgår her bl.a. praksis øvelser med udgangspunkt i afsluttede voldtægtssager.

Afhøring II

På uddannelsen undervises de studerende i:

- Hjernens påvirkning ved traumer og stressbelastninger, herunder voldtægtsofres mulige reaktioner under og efter et overgreb.
- Hjernens forsvarssystem og dets påvirkning på ofrets adfærd og hukommelse - til konkret brug i afhøringen af forurettede i voldtægtssager.
- Forskellige former for bias, der kan have indflydelse på den måde, hvorpå politiet møder og arbejder med voldtægtsofre.
- Praktisk tilrettelæggelse af afhøringen af voldtægtsofre.

Undervisningen foregår bl.a. ved teoretiske oplæg, praksisnære cases og realistiske situationsspil omhandlende mødet med, - og afhøringer af bl.a. voldtægtsofre.

Undervisningens faglige indhold er baseret på forskning og i samarbejde med bl.a. Center for Voldtægtsofre.